

Práce (co se nehodí, škrtněte): diplomová

Posudek (co se nehodí, škrtněte): oponenta

Práci hodnotil(a): PhDr. Miloš Ševčík, Ph.D.

Práci předložil(a): Bc. Nikola Toncarová

Název práce: Reflexe Aristotelovy Poetiky u vybraných novověkých myslitelů (Corneille, Lessing, Goethe)

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Deklarovaným cílem diplomové práce kolegyně Nikoly Toncarové bylo představení tří způsobů interpretace Aristotelových názorů na dramatickou tvorbu, které jsou podány v jeho *Poetice*. Cíl práce byl s výhradami, které uvádím níže, splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Rozvržení diplomové práce je přehledné, z určitého hlediska snad až přespříliš. V každé kapitole své práce se kolegyně Toncarová věnuje jedné z koncepcí básnické tvorby, které navazují na Aristotelovu *Poetiku*. Nejprve sleduje úvahy Corneillovy, dále Lessingovy a nakonec Goethovy. Představení každé z koncepcí předchází poměrně obsáhlé historické a biograficky laděný úvod. Vzhledem k cíli práce jsou tyto úvody poněkud nadbytečné, nebo přinejmenším nadbytečně obsáhlé. Historické a biografické detaily často spíše odvádějí od tématu, než aby přispívaly k jeho expozici a vyjasnění. Porovnání zvolených koncepcí mělo být provedeno úplnějším a názornějším způsobem ve vztahu ke klíčovým úvahám *Poetiky*, to se týká například problematiky katarze.

Kolegyně Toncarová sleduje využívané texty až příliš věrně, prezentuje názory vybraných autorů nezřídka takovým způsobem, že využívá jejich vlastní formulace, a to v pořadí, v jakém jsou těmito autory podány. Někdy se její parafráze prakticky neodlišuje od využívaného textu. Například když na s. 57 kolegyně Toncarová představuje Lessingovu kritiku Corneillova využití Aristotelova pojetí hrůzy, která vyplývá z převedení neštěstí řádného člověka v tragédii, se v jejím textu se uvádí: „*Aristotelés spatřuje hrůznost v samotném druhu neštěstí, kdežto Corneille hrůznost vkládá do nevole, kterou budí původci neštěstí. Lessing zde ozřejmuje, že tato hrůznost je něco diametrálně odlišného od nevole a i kdyby tato nevole odpadla, hrůznost by se mohla plně projevit*“. Na s. 226 českém překladu Lessingovy *Hamburské dramaturgie* nacházíme takovéto vyjádření: „*Hrůznost vidí Aristotelés v samém druhu tohoto neštěstí, Corneille ji však vkládá do nevole, kterou budí proti původci neštěstí. Nevidí, nebo nechce vidět, že ona hrůznost je něco zcela jiného než tato nevole, že i kdyby nevole zcela odpadla, mohla by se přesto hrůznost projevit v plné míře.*“ Kromě až zarážející podobnosti obou pasáží, která postup autorky posunuje nepříjemně blízko hranicím autorské etiky, je v zřejmá i deformace smyslu Lessingova vyjádření, ke kterému v této pasáži textu diplomové práce došlo. Tato formulační blízkost a zároveň částečná deformace vzbuzuje vážné podezření, že autorka Lessingovo vyjádření dobře nepochopila a nemůže s ním tedy samostatně pracovat.

V textu se na některých místech setkáváme i s poměrně vážnými stylistickými problémy, text obsahuje některá nepřehledná a málo souvislá souvětí.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Po formální stránce považuji diplomovou práci za přijatelnou. Odkazy do literatury jsou však na některých místech neúplné. Například v odkazech na Goethovo pojednání „Nachlese zu Aristoteles' Poetik“ chybí konkrétní stránky (poznámky pod čarou č. 252, 255, 256). Identifikace konkrétních stránek však chybí i v odkazech na Aristotelovu *Poetiku*.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Předložená diplomová práce se jeví jako shrnutí tří způsobů interpretace Aristotelova pojetí básnického umění, a to s tendencí zařadit tyto interpretace do kontextu myšlení a tvorby příslušných autorů i do širšího teoretického a kulturního rámce. Tři části práce pojednávající o zvolených interpretacích jsou vytvořeny přehledně. Jsou formulovány v rámci možností, které byly dány provedeným výběrem existující literatury k tématu, a jejich výsledky jsou celkově přijatelné. V diplomové práci však chybí zřetelná tendence autorky jednotlivé interpretace autonomně pojmut, navzájem porovnat a v těchto srovnáních plasticky vyzdvihnout jejich charakter, případně jejich objektivnost nebo inspirativnost v dílčích tématech či otázkách. Tři prezentace názorů zvolených autorů tedy stojí do značné míry izolovaně vedle sebe. Rozvrh práce proto působí poněkud mechanicky. Zároveň však práce částečně zohledňuje historickou proměnu diskurzu věnovaného básnické tvorbě a s ní související změnu postavení Aristotelových úvah.

Za pravděpodobně největší problém práce považuji autorčin způsob vytváření parafrází, ve kterých je téměř reprodukován využívaný text, a se kterými není spojena další zřejmá snaha o další využití takto předkládaných formulací.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

V závěru práce, na s. 72 je obsažena tato věta: „Z těchto tří autorů se pravděpodobně Aristotelovy Poetiky nejvíce držel Lessing, přestože jeho pochopení katarze bylo značně rozdílné“. Prosím autorku o vysvětlení. Lessingovo pojetí katarze se liší od čeho? Od Aristotelova pojetí? A v čem?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Dobře.

Datum: 23. 5. 2016

Podpis:

